

Ми о нама

Часопис ученика ОШ „Витко и Света“ Гаџин Хан

Број 1

јануар 2026.

Година 1.

Ми о нама

Часопис ученика Основне школе
„Витко и Света“
Година 1, број 1, јануар 2026.

Оснивач и издавач:

ОШ „ВИТКО И СВЕТА“

Улица: Милоша Обилића бб

18 240 Гаџин Хан

Тел: 018 850-136; 850 - 361

e-mail: osvitkoisveta1984@mts.rs

web-site:

osvitkoisvetagaxinhan.mojaskola.org

Уредници: Татјана Ивановић Марија
Цветковић, Драгана Николић

Уредник научне рубрике: Сања Томић
Графичка обрада: Драгана Николић

Наставници сарадници: Маја
Милошевић, Милена Ранђеловић,
Анита Миљковић, Марија Ранђеловић,
Ивана Јовановић, Тијана Ловић,
Горица Станојковић

Ученици репортери: Анђелија
Ранђеловић, Лана Вићентијевић Ива
Вићентијевић, Николина Миљковић,
Софија Милошевић, Петра Живковић,
Магдалена Јанковић, Младен
Стојиљковић, Теодора Станимировић,
Андреа Стојановић

Лектура: Татјана Ивановић

Тираж: 200 примерака

Садржај

- Реч директора
- Реч, две о нама
- Новости из наше школе
- Награде и конкурси
- Писали смо...
- Сликали смо...
- Интервју са наставником
- Занимљива наука
- Етно кутак: Моје село
- Новогодишња чаролија
- Забавне стране
- Химна школе

Уводна реч директора

Драги читаоци,

Са великим задовољством вам представљамо први број нашег школског часописа. Овај часопис је резултат заједничког рада ученика и наставника и верујемо да ће постати простор где ће се сусретати креативност, знање, истраживачки дух и љубав према писању.

Наш циљ је да часопис негује стваралаштво и повезује све чланове школске заједнице.

Захваљујемо се свима који су марљиво радили да свака страница буде занимљива, поучна и инспиративна. Уверени смо да је ово тек почетак једне лепе приче која ће из броја у број расти и развијати се.

Уживајте у читању и нека вам наш мото школе буде путоказ у вашем образовању и одрастању.

„Учење је као веслање
узводно,
чим се престане, одмах
се креће уназад" -
Хорас Ман

Директор
Милена Стојадиновић Антић

РЕЧ, ДВЕ О НАМА...

ОШ „ВИТКО И СВЕТА“

На југоистоку Србије, окружено планинама, налази се Заплање. Насељено је претежно староседеоцима, али и досељеницима са простора Косова и Метохије, Северне Македоније, Врања... Према првом попису из 1878. године, после ослобођења од Турака имало је 11 774 становника, 1948. 26 380, а, према последњем, тек нешто више од 5 900 становника.

Прва школа у Заплању почела је са радом у Горњем Душнику, крајем 19. века. Убрзо после ње, школе су се отварале и у другим селима широм Заплања. До 1970. у извршена је интеграција свих тих школа у Основну школу “Витко Раденковић” у Гаџином Хану и Основну школу “Света Шарковић” у Личју.

Пре нешто више од четрдесет година, ове две школе спојиле су се у једну - ОШ “Витко и Света”, чије је седиште у Гаџином Хану.

Своје име школа дугује учесницима Другог светског рата - Витку Раденковићу и Свети Шарковићу, ученику и учитељу, младим људима који су у борби за Заплање изгубили своје животе.

Данас наша школа има пет осморазредних (у Гаџином Хану, Горњем Барбешу, Заплањској Топоници, Доњем Душнику и Личју) и шест четвороразредних школских јединица (у Тасковићима, Гркињи, Мариној Кутини, Доњем Драговљу и Малом Вртопу).

У њој је ове школске године запослено 15 учитеља и 46 наставника. Сви они се, предвођени управом школе и уз помоћ стручних сарадника, правно-административне службе и 18 чланова помоћног и техничког особља труде да дани које у школи проводе 222 ученика буду што пријатнији и лепши.

Да бисмо у томе успели, неопходно је да материјално-технички услови буду оптимални. Зато смо у протеклом периоду обнављали школске зграде и опремали их савременим средствима. Уз помоћ Јапанске амбасаде услуге ђачке кухиње учинили смо доступним свим ученицима, обогатили школску библиотеку новим насловима, у централној школи отворили одељење продуженог боравка ...

Настављамо традиционално добру сарадњу са Народном библиотеком “Бранко Миљковић”, Црвеним крстом, Предшколском установом “Прва радост”... Учествујемо на такмичењима и конкурсима, припремамо приредбе и дајемо допринос активностима у организацији локалне самоуправе. Већ неколико година имамо обogaћени једносменски рад.

А од ове школске године почињемо и са издавањем школског часописа.

Из Летописа

И кад се заврши школска година, а школе утикну, током јула наша школа оживи.
 Црвени крст Гаџин Хан већ двадесет година реализује летњи камп „Истина пре свега“.
 Шаром отворимо врата наше школе која је тих десетак дана дом полазницима кампа. Долазе деца из различитих крајева наше мале земље, радо се враћају, као полазници, а касније и као волонтери.
 И кажу да им се овде све допада, наше мало место, река, наша школа, а посебно кухиња. Људи који су домаћини и бригу о њима, са секретаром, куварице до најмањих волонтера. А оно најбитније носе у срцима љубав, пријатељство, срећу, осмех, сузе због расанка и жељу да се поново види наредне године.

28.11.2014. „Стари занати и посело“ у четвртм разреду у Гаџином Хану, учитељица Харија Холод је реализовала угледни час по принципу тематске наставе са садржајима из Народне традиције и Српског језика. Угледни час са сценским приказом одржан је у учионици пред наставницима и психологом школе.

10.10.2014. У оквиру Миљковићевих поетских свечаности, ђаци наше школе су се у просторијама Народне библиотеке дружили са песником Рашом Поповим, где је он говорио своје песме и разговарао са ђацима.

Школска 2014/15. година

НОВОСТИ ИЗ НАШЕ ШКОЛЕ...

Велики дан за све нас, ученике, родитеље и наставнике, 1. септембар. Дочекали смо још једну генерацију ђака првака. Још једна школска година је пред нама. Ученици старијих разреда и наставници припремили су приредбу у част ђака првака.

СВЕЧАНИ ПРИЈЕМ ПРВАКА

Директорка школе Милена Стојадиновић Антић срдечно је дочекала све ђаке прваке и пожелела им срећан почетак овако важног поглавља у животу.

Дружење деце није изостало на опште задовољство свих. Прваке смо дочекали уз игру, песму и забаву, не би ли заувек у сећању имали овај дан!

Добро нам дошли, срећно!

Овако је било у септембру....

Заплање фест је културно-уметнички фестивал који се одржава у региону Заплање, познатом по свом богатом природном и културном наслеђу. Овај фестивал окупља љубитеље музике, уметности и традиције, пружајући им могућност да уживају у разноврсним програмима, од концерата и позоришних представа до изложби и радионица.

Фокус је на промоцији локалне културе и обичаја, али и на стварању простора за размену идеја и уметничко изражавање. Заплање Фест негује дух заједништва и отворености, привлачећи посетиоце из целе земље и региона.

Ове године, 13. 9. 2025, као и до сада, наши ученици и наставници били су део манифестације. Припремили смо програм за све госте Заплање феста. Још једном смо се окупили, да се у заједништву присетимо одакле долазимо.

ЗАПЛАЊЕ ФЕСТ

Дан српског јединства, слободе и националне заставе

Поводом државног празника – Дана српског јединства, слободе и националне заставе – за ученике наше школе организован је низ активности са циљем да се ученицима приближи значај слободе, заједништва и очувања националног идентитета. Ученици млађих разреда имали су прилику да, у пратњи учитеља, посете спомен-кућу познатог српског војника и извиђача Драгутина Матића, „ Ока Соколовог“, у родном селу Калетинцу. Том приликом упознали су се са његовим животом и делом, као и вредностима које је својим примером утемељио – скромношћу, поштењем и храброшћу.

Посета је протекла у ведрој атмосфери, а ученици су показали велико интересовање и поштовање према лику и делу Драгутина Матића. Драгутин Матић је рођен 10. јануара 1888. године у Калетинцу на обронцима Суве планине у општини Гаџин Хан. Учествовао је у свим бојевима и биткама српске војске од 1910. до 1919. године када се вратио у родни крај. Познат је по чувеној фотографији српског војника извиђача – Ока Соколовог, која је обишла свет и представља симбол српског војника. Умро је 1. јануара 1970. године у родном селу.

За ученике виших разреда уприличена је трибина под називом „Храбро срце заплањско“ у сали Народне библиотеке „Бранко Миљковић“. Трибину су одржали проф. др Бранко Крга, ген-пук., Градимир Јовановић, кбб и Милош Сревановић, историчар. На трибини се говорило о херојима Великог рата, као и о херојима нашег краја, њиховим подвизима у борби за слободу, храбрости, пожртвованости и љубави према домовини. Ученици су са великом пажњом пратили излагања, активно учествовали у разговору и повезивали историјске примере са савременим временом.

Европски школски спортски дан

Сваке године последњег петка у септембру обележава се Европски школски спортски дан и део је шире Европске недеље спорта. Циљ му је да промовише физичку активност, здрав начин живота и заједништво међу младима кроз спорт.

Овако је било код нас.

Европски дан језика

Обележили смо Европски дан језика 26. септембра у нашој школи . Наставнице страних језика потрудиле су се да овај дан деци учине забавним, али и поучним. Сви заједно уживали смо у другачијој атмосфери.

Андреа Стојановић V1

Дечија недеља кроз наше активности 6 - 12. октобар

Ово је недеља када се сви заједно подсећамо колико су деца важна , када им поклањамо пажњу, слушамо их, подржавамо и подстичемо да расту срећна, здрава и слободна.

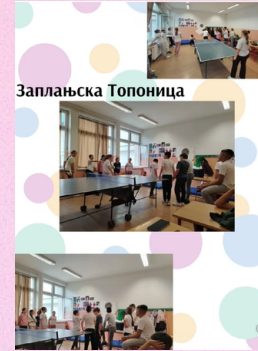
Доњи Душник

Горњи Барбеш

ЛИЧЈЕ

Заплањска Топоница

Дечија недеља у нашој школи представља радосно време када славимо дечије право на игру, учење и развој. Током ове недеље школа организује разноврсне активности које укључују спортске игре, креативне радионице и едукативне пројекте, како би се подстакла машта и креативност код деце.

Ученици имају прилику да покажу своје таленте у уметности, музици и спорту, док се истовремено уче важности тимског рада и сарадње. Наставници и родитељи активно учествују у организацији и подршци ових догађаја, чиме се јача заједништво и позитивна атмосфера у школи.

Дечија недеља није само прилика за забаву, већ и за промоцију права деце и њиховог благостања у друштву.

Први дан Дечије недеље започели смо тако што смо даривали поклоне и дружили се са предшколцима У Гаџином Хану , Горњем Барбешу и Заплањској Топоници... У Личју су смо се подсетили Дечијих права. Ученици из Гаџиног Хана у пратњи учитеља посетили су Народну библиотеку „Бранко Миљковић" и своје другаре у вртићу. Дан је протекао у знаку осмеха и другарства, како и приличи овој недељи посвећеној деци.

Другог дана у Заплањској Топоници ученици су са наставницама грађанског васпитања организовали занимљиву дебату на тему „Дружење - онлајн или уживо?". У Горњем Барбешу ученици су били креативни и израдили су пано посвећен дечијим правима и пријатељству.

Наставили смо Дечју недељу у пуном сјају. у Гаџином Хану смо уживали уз весели „Музички тобоган“. А у Горњем Барбешу малишани су показали колико воле музику кроз забавни Музички квиз. Било је много аплауза, смеха и добре енергије, баш како треба када славимо детињство.

Последњег дана Дечије недеље у нашој школи ученици у Заплањској Топоници уживали су у квизу „Забавни звуци“, док су ученици млађих разреда у Гаџином Хану у сарадњи са Дејаном Крстићем из Црвеног Крста, показали спортски дух у „Трци за срећније детињство“. Спортској атмосфери придружили су се и ученици из Горњег Барбеша.

Дечију недељу завршили смо уз филмско поподне - цртани филм за млађе и филм за старије разреде, а лепо расположење и осмех остају и даље са нама.

У наставку обележавања Дечије недеље уживали смо у разноврсним активностима широм наших школа и одељења. Тако су у Доњем Душнику организовани маскенбал и креативна радионица, у Личју спортски дан и радионица, у Гркињи даривање и спортски дан, а у Малом Вртопу још мало даривања и пуно дечијих осмеха.

Дечија недеља нас подсећа да чувамо радост и другарство сваки дан, а не само ове недеље.

Радионица у продуженом боравку, поводом **Дана јабуке 20. октобра**, била је испуњена креативним радом и заједничким активностима које су ученицима омогућиле да на забаван начин сазнају више о овом драгоценом воћу. Почели смо са кратким предавањем о историји јабуке и њеном пореклу, где смо открили да је јабука одавно позната као симбол здравља и дуговечности. Ученици су били подељени у мале групе и добили задатак да осмисле и израде постере који приказују различите сорте јабука и њихове нутритивне вредности.

Завршили смо радионицу квизом о забавним чињеницама о јабукама, који је изазвао пуно смеха и подстакao такмичарски дух међу учесницима.

Ова радионица није само обогатила знање ученика, већ је и промовисала важност здравих прехранбених навика.

Анђелија Ранђеловић IIII1

Светски дан дијабетеса обележен је 14. новембра у нашој школи на веома едукативан и интерактиван начин. Ученици су имали прилику да учествују у предавањима и радионицама које су нам приближиле овај важан здравствени проблем.

Кроз занимљива предавања, сазнали смо више о томе шта је дијабетес, како се може превентивно деловати и каква је улога здраве исхране и физичке активности у његовом спречавању.

Радионице су биле посебно интересантне јер смо кроз практичне примере могли да научимо како да направимо здраве оброке и како да интегришемо здраве навике у наш свакодневни живот. Овај дан је био одлична прилика да подигнемо свест о дијабетесу и да се међусобно подржимо у очувању здравља.

НАГРАДЕ И КОНКУРСИ

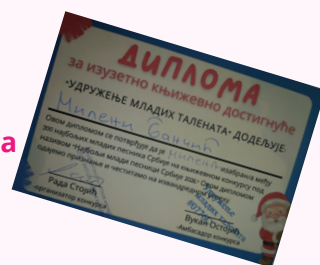
Моја сестра

Конкурс „Најбољи млади
песници Србије 2026“,
награђена песма од
Удружења младих талената

Моја сестра је дивна.
Њено је име Катарина.
Воли да пева, црта и шета.
Ни да ме учи математику
њој не смета.

Прави лепе чоколадне
колаче,
а када јој је досадно,
мази наше маче.

Највише волим
своју сестру Каћу!
Волим је, јер је добра према
мени.
И, шта ћу!?

Милена Банчић V5

Крв живот значи

Дајући добровољно крв,
дајемо некоме шансу
да поново живи,
да се смеје, радује
ситницама,
да се диви свету.

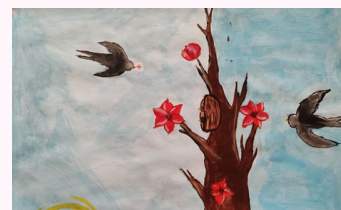
За нас је то ништа,
израз хуманости,
а некоме све,
опет ће се смејати и
испунити своје сне.

Ђорђе Спасић VII5

СМС порука

“Хероји не носе увек плашт -
неки само пруже руку”.
Димитрије Петровић V3

Награђена тема

Учествовали смо на четвртом музичком фестивалу „Миња Субота“ са пуно радости и узбуђења. Бити на сцени, певати и делити музику са другима било је посебно искуство које ћемо дуго памтити.

Фестивал нас је подсетио колико су песма, другарство и осмех важни, а са њега смо се вратили са новим пријатељствима и лепим успоменама.

Награђени ученици

Андреа Стојановић V1
I Награда

Теодора Благојевић II1
I Награда

Лена Трајковић III1
II Награда

Софија Милошевић IV1
II Награда

Ученици петог разреда наше школе Јована Пешић, Михајло Ђорђевић, Ива Вићентијевић, Петра Живковић и Димитрије Петровић учествовали су у квизу „Свезналице“ који је одржан 15. новембра 2025. године у Нишу. Такмичили смо се против екипе Основне школе „Мирослав Антић“ из Ниша. На квизу је било разних и занимљивих игара. То је било сјајно искуство.

Сарађивали смо, дружили се и лепо се провели, било нам је забавно. Изгубили смо на крају такмичења, али нисмо били разочарани, није важно победити, већ учествовати.

Петра Живковић V2

БАКА ЈЕ МОЈ ДРУГ

Моја бака
је разред трећи,
то ће вам и мој дека рећи.

Учим је да
рачуна и пише;
физичко воли највише.

Из кошарке
има двојку,
из фудбала
чисту тројку.

Моја бака
је мој друг,
даћу јој петицу
за сав њен труд.

Хвала ти, бако,
што ме волиш
и што са мном
разреде бројиш!

Тома Здравковић V1

МОЈ БРАТ

Једног брата имам ја,
њега позна цела Србија.
Добар је у школи,
па га зато воле и сви професори

Између нас понекад испадне свађа,
ја наравно попустим, јер зато сам млађа.
Прича, шали се,
и најбоље говори здравице.

Вредан је као пчелица,
у школи има безброј петица.
Помаже ми око свега,
и зато поштујем и слушавам њега.

Једног брата имам ја,
кога волим и чувам,
од свакога зла!

Јована Пешић V1

Писали смо...

Традиционална књижевна манifestација „Миљковићеве поетске свечаности”

у Гаџином Хану и ове године
окупила је многобројне песнике,
на којој су и наши ученици имали
прилику да искажу свој таленат за
писање.

ЗИМА

Позна јесен на пут се спрема
хладни дани стижу,
али Деда Мраз још увек дрема.

Децембар ће брзо доћи,
спремно биће тада све:
капа, шал, санке и моје јелке две.

А кад дође бела зима,
упитаћемо је тада сви:
„Где си била тако дуго,
зар си заборавила на нас ти?”

Мора да је била љута
јер је неко насред пута
пришао јој без капута.

А да ли ће Деда Мраз доћи
баш те ноћи, до поноћи?

Годинама је мој тата
куцао на моја врата.
Долазим ја до прага,
али издаје га брада.

Нисам више тако мала,
познато ми је то већ све,
и даље волим Деда Мраза,
а тату највише.

Неда Милојковћ V1

МОЈ ТАТА

Када сам га први пут
загрлила,
одмах сам га много
заволела.
Сву његову топлину
осетила,
и у том загрљају
најсигурнија била.

Каже да сам његово Сунце
што га
греје, и када је
нерасположен
увек нађем начина да се
насмеје.

Учи ме да будем храбра,
добра и јака,
свака моја победа уз њега
је лака.

Мој тата је мој понос, и цео
свет,
са њим је сваки дан
испуњен и леп.
Анђелија Ранђеловић III1

ТАТА

Тата ми је причао, да је неки
докон тата хтео да игра, рата,
и у ту прљаву игру, увукао још
много, много тата.

У руке им је праве пушке ставио,
ни за нас децу није марио.
У рововима мокрим, док је
ноћ падала, звезда на небу,
поруку пише, молимо вас
да рата не буде више.

Ту поруку је видео мој тата,
устао и кренуо напред, да се сретне
са татом "туђим", пушке да баце и
врате се кући.

НАЈБОЉА ДРУГАРИЦА

Моја најбоља другарица најбоља је, знај!
Са њом сваки дан је као рај!
Када се смејемо - звони цео крај,
с' њом је сваки тренутак прави сјај!

Зна моје тајне, и чува их све,
поделимо игру, бриге и снове.
Кад ми је тешко - она позове:
„Хајдемо у пустоловине нове!”

Заједно учимо, играмо, маштамо,
понекад се мало и посвађамо,
али се увек брзо помиримо,
јер једна другу много волимо!

Лена Трајковић III1

Срели су се, на "ничитој" земљи, сели
и
причали о мени, и "туђи" тата је
причао
о принцу свом, хтео је да буде срећан
и он

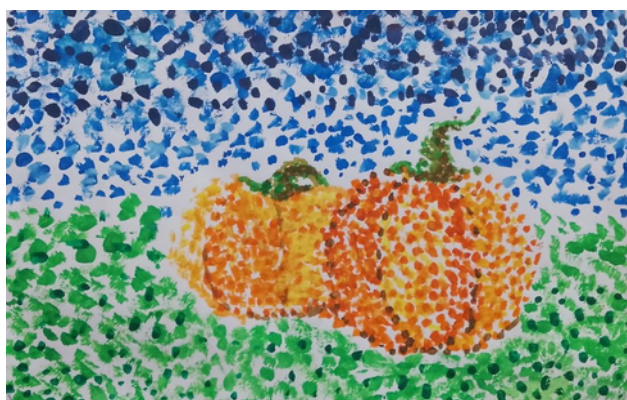
На крају, су се загрлили ко другари
прави, а
после пар година, се видели на мојој
слави.
Његов принц и ја смо сада другари
прави, и ни један рат неће моћи да нас
растави.

Он и ја се молимо, за сву децу света,
да међу свима само љубав цвета.

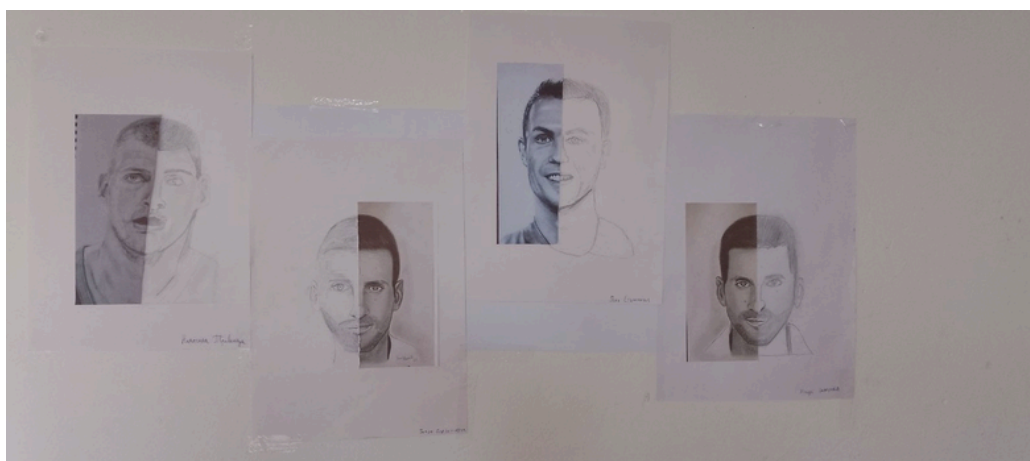
И ако неки докон тата, хоће да
се игра рата неће му успети
игра је бајата.

Лана Вићентијевић VI1

СЛИКАЛИ СТО...

Ива Вучковић VIII2

Ученици VII2, Николина Травица, Младен Стоиљковић, Лука Стаменковић, Томас Бајрамовић

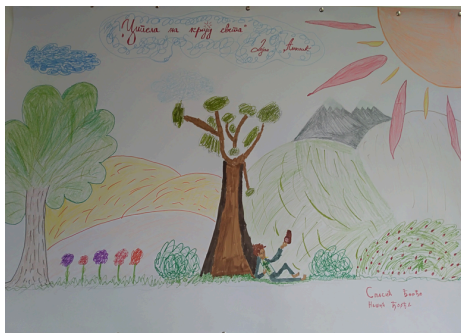
Петра Живковић V2

Софија Илић VIII4

Теодора Илић V2

Приредили ученици 5. и 7. разреда у Личју

Арија Марковић V4

Николина Илић, Софија
Игњатовић и Данка
Крстић VI4

Петра Крстић VIII4

Данило Миленковић V4

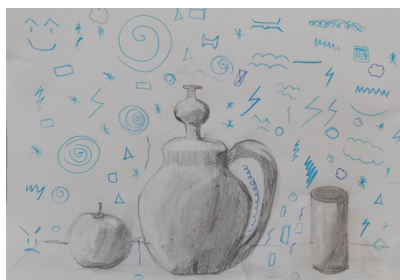
Јован Петковић V4

Влајко Цветановић V4

Петра Крстић VIII4

Александар Илић VIII4

ИНТЕРВЈУ СА НАСТАВНИКОМ...

*Марија Ранђеловић, наставница историје,
са ученицима*

Како изгледа један Ваш радни дан?

- Мој радни дан је углавном испуњен непосредним радом са децом кроз часове редовне, али и допунске, додатне и припремне наставе, и то је најлепши део нашег посла. Поред извођења наставе, обавезно је и вођење школске администрације, као и присуство седницама, састанцима, колегијумима, рад у тимовима, сарадња са родитељима, а све у циљу праћења и унапређивања васпитно-образовног процеса.

Који савет бисте дали ученицима да буду успешни у школи, али и у животу?

Да буду пре свега срећни, да раде оно што воле и оно најважније - да буду добри људи, да поштују себе и друге и да без обзира на проблеме и потешкоће, који су у животу неминовни, никада не одустају од својих планова и снова, било приватних, било пословних.

Шта највише волите у раду са ученицима?

- У раду са ученицима највише волим то што су деца увек насмејана, позитивна, непосредна, лепо расположена, искрена, па је самим тим и радна атмосфера пријатна и подстицајна у оба смера, а то је главни предуслов за успешан и продуктиван рад.

Ко Вас је инспирисао у животу и у послу?

- Ако мислите због кога сам одлучила да будем наставник, то је дефинитивно моја, а и ваша, наставница енглеског језика, Славица Ивановић. Каква је сада, таква је била одувек - насмејана, духовита, одличан педагог, пријатељ, нама увек као родитељ. Имам среће да већ двадесет година радим са њом, тако да она ни данас не престаје да ме инспирише. И могу да искористим ову прилику да јој захвалим на свему што је учинила за мене као наставница, а и на ономе што и даље чини данас као колегиница и пријатељ.

Шта Вас највише радује када говорите о свом послу?

Можда то када сретнем своје бивше ученике и ученице, када видим да су срећни и када чујем да се и даље сећају неких наших разговора, доживљаја са екскурзија, одмора, прослава рођендана, Нових година... Историја се временом заборави, али остане сећање на људе и то како нам је било у њиховом друштву. То се некако највише уреже у сећање.

Колико дуго сте наставник и да ли Вас то испуњава?

Већ двадесет година, иако не делује да је толико времена прошло. Да, и даље волим да радим са децом.

Како гледате на примену нових технологија и дигиталних алата у школовању?

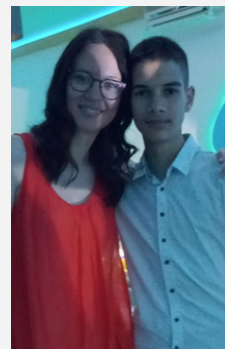
Чињеница је да је дигитализација донела велике промене у свим сферама живота, па и у образовању, и утицала на модернизацију наставе, обзиром да су информације деци доступније него икад. Али, са друге стране, превише лако доступних података смањује креативност, као и критичко и логичко размишљање код деце. Ја лично мислим, као родитељ и као наставник, да ипак треба дозирати употребу нових технологија како у школи тако и ван ње.

Чиме се бавите у слободно време?

У слободно време волим да читам, шетам, гледам утакмице, посебно кошраку, а највише волим да проводим време са својим сином.

Која је Ваша порука ученицима и читаоцима нашег часописа?

Док им је школа највећа брига - да уживају.

Питали смо ученике да опишу своју наставницу историје Марију Ранђеловић. О њој су говорили:

- Какав наставник, такав и ученик. (Матеја, VIII)
- Добар наставник нас не учи само градиво, већ и како бити добар човек. (Дијана, VIII)
- Учимо из прошлости, да би били бољи данас. (Мартина, VIII)
- Толико је добра да ће у следећем издању уџбеника вероватно постојати лекција о њој. (Јована, VI)
- Наша наставница историје нас кроз занимљиве приче и примере учи да разумемо прошлост и заволимо историју. (Тома, VI)

Лана Вићентијевић VI

Архимед и тајна круне

Пре много векова, у сунчаном грчком граду Сиракузи, живео је човек кога су сви знали по његовом великом знању и још већој радозналости. Тај човек се звао Архимед. Био је познат као неко ко је могао сатима да посматра таласе, да мери сенке на песку и да прави чудне направе које нико није разумео. Људи би често одмахивали главом и говорили: „Ах, то је онај Архимед, опет нешто размишља“. Једног дана, краљ Хијерон му је задао необичан задатак.

Краљ је наручио круну од чистог злата. Дао је златару велику количину племенитог метала, али када је круна стигла, краљ је посумњао: „Шта ако ме златар вара? Шта ако је круна само делимично од злата?“

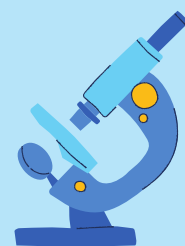
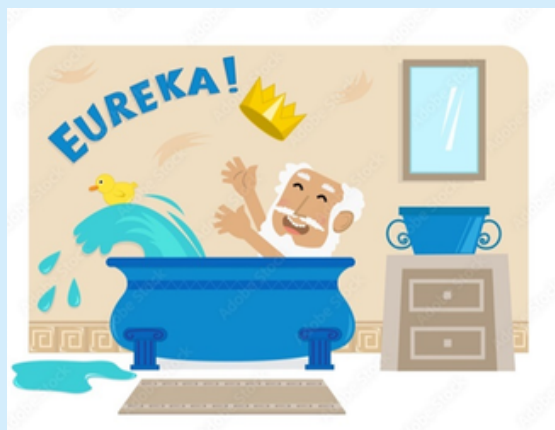
Проблем је био у томе што нико није смео да оштети круну, није нико смео да је топи или ломи. Како онда сазнати да ли је у њој само чисто злато? Зато се краљ обратио Архимеду.

Данима је Архимед ходао градом замишљен, смишљајући како да реши овај проблем. Онда се једне вечери досетио, како легенда каже, купајући се у кади.

Архимед је ушао у каду пуну воде и приметио како се вода прелива преко ивице. У том тренутку му је синило решење. Ако тело уроњено у воду истискује количину воде једнаку својој запремини, онда на тај начин може да измери запремину круне. А ако зна масу круне, може израчунати њену густину као однос масе и запремине и упоредити је са густином чистог злата.

Одушевљен, искочио је из каде и узвикнуо „Еурека!“ што значи „Нашао сам!“.

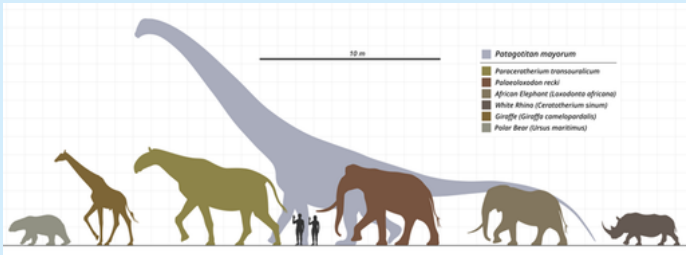
Архимед је тестирао круну и закључио да није од чистог злата, јер је густина била мања. Краљ је био запањен, а Архимед је постао херој. Не знамо поуздано како је прошао златар, али овај једноставан оглед је био основа за један од најпознатијих закона у физици – Архимедов закон.

Откривени остаци гигантских диносауруса

У Аргентини су недавно пронађени остаци диносауруса биљоједа, за којег је процењено да је једна од највећих животиња свих времена.

Палеонтолози су пронашли остатке на југу Патагоније и они упућују на врсту диносауруса чије су јединке достизале масу од 50 тона и дужину од око 30 метара. Кости откривене на овом налазишту толико су велике да су, током превоза до лабораторије, због тежине преврнуле возило. Назив нове врсте је *Chucarosaurus diripienda*. Ова врста диносауруса је живела у касној креди.

Иначе, у Патагонији су откривени остаци највећих диносауруса, нпр.: Patagotitan maiorum, највећа врста диносауруса за коју се зна. Са 76 тона ови биљоједи су били тешки као спејс шатл. За шест фосила врсте која је проучавана утврђено је да су стари око 100 милиона година. Били су просечно дугачки 37 метара и високи 6 метара. Легендарни Т-рекс и други месождери изгледају као патуљци када их упоредите са овим титаносаурисима.

Познати научник, палеонтолог је за њих рекао. „Мислим да уопште нису били застрашујући. Били су веома масивне и споре животиње“.

Поред Кине и САД, Аргентина је простор са највише открића остатака диносауруса.

Прави „летећи тањир“

Летелицу која у потпуности подсећа на популарне НЛО-е успешно је направила Кинеска компанија „Shenzen UFO Power technology“. Први Земаљски „летећи тањир“ направљен људском руком, успешно је обавио почетком јуна, пробни лет изнад града Шензена, на југу Кине.

Електрични ваздухоплов, напајан помоћу специјалних батерија, покрећу шест пропелера са по две лопатице, између којих је смештена кабина са пилотом. Купола је прозирна и пружа потпуну кружну прегледност од 360 степени. Летелица може да полети са копна и са воде и то вертикално. Може да остане у ваздуху око 15 минута и достигне висину од 200 метара, а максимална брзина коју може да постигне је 50 километара на час.

ЕНЕРГЕТСКА ПИЋА

- **Енергетска пића** су постала веома популарна у савременом друштву, нарочито међу младима и људима који су под стресом или имају захтевне радне обавезе. Она обећавају брз и појачан енергетски налет, бољу концентрацију и већу продуктивност, али као и свака ствар, имају своје позитивне и негативне стране.

Позитивности енергетских пића:

1. **Брзи налет енергије:** Главни разлог зашто људи пију енергетска пића јесте њихова способност да брзо подигну ниво енергије. Садрже кофеин, шећер и друге стимулативне супстанце које могу да побољшају концентрацију и пажњу, посебно када се осећамо уморно или када нам је потребан додатан напор.

2. **Побољшање физичке и менталне издржљивости:** Спортисти и људи који се баве интензивним физичким активностима често користе енергетска пића како би побољшали своје резултате. Енергетска пића помажу у побољшању менталне концентрације, као и у физичкој издржљивости, што може бити корисно за краткорочне активности.

3. **Приступачност и лакоћа употребе:** За разлику од других метода за повећање енергије.

Негативности енергетских пића:

1. **Зависност од кофеина и шећера:** Један од највећих недостатака енергетских пића је што садрже високе количине шећера и кофеина. Прекомеран унос кофеина може довести до зависности, анксиозности, несанице и повишеног крвног притиска. Шећер, са друге стране, може довести до гојазности, дијабетеса типа 2 и других здравствених проблема.
2. **Срчани проблеми:** Високе дозе кофеина и других стимуланса могу негативно утицати на срце, изазивајући неправилности у ритму, висок притисак и ризик од срчаних напада, посебно код особа које већ имају здравствене проблеме или склоност ка срчаним болестима.
3. **Пад енергије и умор:** После почетног налета енергије, који обично траје неколико сати, долази до наглог пада енергије, који може довести до умора, раздражљивости и недостатка концентрације. Овај феномен је познат као „crash“, и често резултује погоршањем ситуације уместо решавања проблема умора.
4. **Проблеми са спавањем:** Уношење енергетских пића у касним поподневним или вечерњим сатима може значајно нарушити циклус сна, јер кофеин у пићу може остати у телу и до 8 сати. То може довести до несанице и нарушавања квалитета сна, што затим ствара нове проблеме с умором и општим здрављем.

Ово су неки од најчешћих састојака енергетских пића:

- вода за пиће
- глюкозно фруктозни сируп
- прехранбена киселина (лимонска киселина)
- регулатор киселости (натријум цитрат)
- концентрат црвене репе за бојење, ароме (амонијак, карамел и рибофлавин)
- конзерванс - натријум бензоат
- кофеин
- заслађивач - сукралоза (600х слађа од шећера, добија се из шећера - безопасна)

ДИЈАБЕТЕС:

- инозитол +++++
- глюкозолактон - будност, +++

ВИТАМИНИ „В“ ГРУПЕ:

- нијацин
- пантотенска киселина
- В6
- В12

КОНЗУМИРАЊЕ

Не препоручује се:

- деци
- трудницама
- дојиљама
- особама са повишеним крвним притиском
- срчаним болесницима
- особама преосетљивим на кофеин у комбинацији са алкохолом

ЗАКЉУЧАК:

Енергетска пића могу бити корисна као брз извор енергије у тренуцима када нам је најпотребније, али треба бити опрезан у њиховој употреби. Људи који их конзумирају редовно морају бити свесни потенцијалних ризика као што су: зависност од кофеина, поремећај сна и могући дугорочни здравствени проблеми. Као и код свега, умереност је кључ .

Приредили **ученици VII1**
*Ива Ђорђевић, Мирослава Здравковић,
Матеја Стаменковић, Петар Милојковић, Огњен Ивковић*

Етно кутак: Моје село

Траговима прошлости

Трагови прошлости у мом селу воде ме до школе у којој сам провела део свог детињства. Заплање је препуно прелепих села и малих и великих школа.

Као прва школа у Заплању помиње се школа у Горњем Душнику, основана 1882. године. Само две године касније основана је школа у Гркињи. Ове године, 2025. навршава се 135 година од почетка њеног рада. Не постоје писани трагови како се школа у то време звала.

Први учитељ звао се Жика Раденковић, пореклом из Доњег Барбеша, и приватно је становао у Гркињи. Као и остале школе тог времена школа у Гркињи била је црквена школа, организована на интернатски начин, ђаци су становали у црквеном конаку, а викендом су ишли кући. Познато је да је школа имала два ученика из Гркиње и по једног из Дуката, Прве Кутине, ондашње Еминове Кутине, Горњег Власа, Доњег Барбеша и Бербатова. Сви ученици су били мушког пола. Ученици су доносили храну од куће и од њихових намирница нека мештанка им је кувала јела код своје куће и за ручак доносила у трпезарију конака. За време Првог светског рата школа није радила, деца су једва чекала крај рата да би се вратила у скамије, дружила и избегла разне послове које су им родитељи наметали. Како је број деце растао, јавила се потреба за новом школском зградом. Нова зграда пројектована је као највећи школски објекат у Нишком округу. Поред две велике учионице школа је имала и два стана за потребе учитеља. Школа је грађена од 1934. до 1936. године уз помоћ државе и на кулук. Зграду школе су зидали мајстори из Гркиње. Не постоје писани трагови да су и женска деца тада ишла у школу, сем госпође Анђелије, ћерке свештеника Василија Поповића.

Након Другог светског рата у Гркињи се број ученика нагло повећао, посебно се истиче 1948. када су у Гркињи рођена 52 детета. Из разних разлога долази до фузије свих школа Заплања и оне сада носе назив "Витко и Света" са центром у Гаџином Хану.

Ива Ђорђевић, 7/1

Црквени конак који је био и прва основна школа у Гркињи

Школа у Гркињи
135 година

Како је моје село добило име

Постоји једна занимљива легенда како је село добило име.

„Пре много година било је то село са великим бројем људи. Све је било добро док људи нису одједном почели да се разбољевају и умиру. Разбољевали су се од куге, али у то доба они нису знали како се та болест зове, па су је звали Чума. Чуму су замишљали као високу, мршаву, рашчупану и стару жену која их је проклела да се сви разболе и умру.

После неког времена и село су назвали Чумино Село. Људи су сваког дана били све више уплашени јер их је из дана у дан било све мање. Неколико људи чуло је за пророка у суседном селу, па су помислили да он може да им помогне. Договорили су се да сутра рано ујутру оду код њега. Када их је пророк видео, рекао је да може да им помогне јер је већ чуо за њихов проблем. Рекао је да зна за пророчанство. Да би се спасили, они треба да пронађу два брата близанца и два вола близанца. Један брат треба да води волове, а други да држи рало. Кад су то људи чули, захвалили су се пророку и баш су се обрадовали јер су познавали два брата близанца која су имала и два вола близанца. Кад су се вратили у своје село, дочекале су их тужне вести. Један брат близанац се разболео и умро. Тада је цело село било разочарано и нико није имао идеју како да реше овај проблем. После пар дана у село се доселила нека породица са два мала брата близанца. Људи су били сигурни да та мала деца не могу да воде волове, али нису имали друго решење, па су пробали. Деца су стигла, људи су довели волове и све је било спремно. Близанци су пробали да воде волове, али нису успели. У том тренутку из шуме је излетела једна лепа девојка плаве косе. То је била добра вила. Кад су је људи видели, уплашили су се и почели да беже јер су мислили да хоће на њих да баци зле чини. Она им је објаснила да ју је послао пророк да им помогне тако што ће деци дати снагу да поведу волове. Људи нису имали другу могућност, па су поверовали. Близанци су кренули да воде волове, а вила је отишла. Када су завршавали трећи круг, вила је дошла. Рекла им је да су успешно извршили задатак, да је Чума истерана из села и да су сви који су били болесни, оздравили. Саветовала их је да промене име села и отишла. Сви су били пресрећни кад су ово чули.

Веома су били захвални вили па су одлучили да по њој назову село. Она се звала Андрица. Нови назив села био је Вила Андрица. После неког времена људи су то спојили и настао је назив Виландрица.

Младен Стојиљковић, VII2

Н о в о г о д и ш њ а ч а р о л и ј а

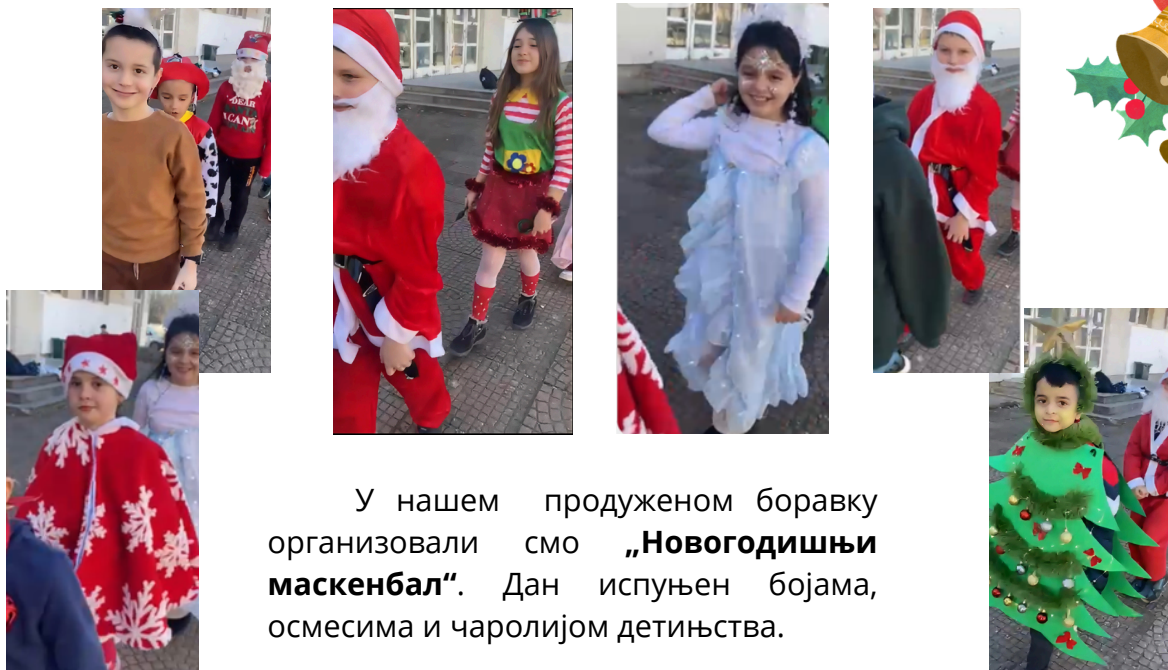
За крај ове године, **Ученички парламент** наше школе дошао је на једну изузетну и племениту идеју. У акцији **„Један слаткиш - један осмех“**, одлучили су да обрадују све малишане којима је то најпотребније. Током протеклих неколико недеља вредно су покренули акцију прикупљања помоћи. Сваки ученик донирао је колико је могао. Са пуно труда и љубави припремили су и упаковали пакетиће, које су затим уручили Црвеном крсту из Гаџиног Хана, одакле ће пакетићи бити даље прослеђени онима којима су намењени.

Браво за наше мале, а заправо велике људе! Баш са овом поруком желимо вам све најлепше у наредној години. Будите спремни да дате, јер управо у томе лежи суштина. ❤️

Угледни час **„Празници и обичаји“** у Доњем Душнику. Учитељица Марина Ђорђевић и наставнице Сузана Митић и Ивана Јовановић додале су мало магије у време празника и све то пренеле у учионицу. Браво! 🌟

У нашем продуженом боравку организовали смо „Новогодишњи маскенбал“. Дан испуњен бојама, осмесима и чаролијом детињства.

Новогодишња приредба наших ученика протекла је дивно. Лепо смо се забавили, веселили и смејали уз песму, игру и празничну атмосферу.

Ова приредба нам је донела много лепих утисака и још лепше успомене. 🌟

Новогодишња атмосфера у **Малом Вртопу**, весело и забавно у духу празника.

Учитељица

Биљана Марковић са ученицима

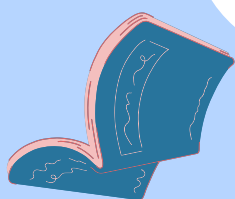
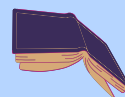
И у **Заплањској Топоници** је приредба била сјајна. Забава и смех нису изостали.

Магдалена Јанковић и Сара Младеновић VIII3

ЗАБАВНЕ СТРАНЕ

Читање је путовање које нас води у свет маште, знања и нових идеја. Добра књига нас учи како да разумемо себе и друге, оставља траг у нама и обликује наш поглед на свет. Зато читајмо сваког дана - макар неколико страница - јер **СВАКА ПРОЧИТАНА СТРАНА НАС ЧИНИ БОГАТИЈИМ.**

Препоручујем за читање

Ива Вићентијевић V1

Мисија: ПЕТИЦА

1 Пажљиво слушај
на часу.

2 Радо учествуј у активностима.

3 Редовно и уредно ради
домаће задатке.

4 Активно понављај: Не
читај стално исто, већ
затвори књигу и покушај
да препричаш лекцију.

5 Ако ти нешто није
јасно,
тражи да ти
објасне
(учитељ, родитељ,
старији брат...).

6 Учи на време: Боље је
учити 30 минута
сваки дан, него 5 сати
пред тест.

7 Ако сте упорни, вредни
и редовно учите, лако
стижете до петица.

Али, како стићи до
петице из ДРУГАРСТВА?

ABC

Зокружи своје одговоре и сазнај који си тип !

1. Писмени је сутра, а ти....

- A** Већ сам учио, учила, само понављам.. **B** Тек сад тражим свеску и књигу.
- Б** Починем да учим „одмах после још једне епизоде“. **Г** Кажем: „Ма лако ћемо!“

2. Како учиш?

- A** Правим план и учим по деловима. **B** Читам наглас и питам родитеље/браћу/сестре..
- Б** Подвлачим и правим шарене белешке. **Г** Само прелистам и надам се најбољем.

3. Како се осећаш пред писмени?

- A** Смирено и сигурно. **B** Паника! Зашто раније нисам учио?
- Б** Мало нервозно, али мотивисано. **Г** Опуштено - шта буде, биће.

4. Шта радиш на одмору пред писмени?

А Понављам градиво.

В Копирам од неког белешке.

Б Разговарам са другарима и питам шта је важно.

Г Играм се и не размишљам о тесту.

5. Кад добијеш писмени...

А Задовољан/а сам јер знам да сам се потрудио/ла.

В Кажем: „Могло је боље...”

Б Гледам где сам погрешео/ла да следећи пут будем бољи/а.

Г Кажем: „Важно је да је прошло!”

РЕЗУЛТАТИ:

Највише А - „ОРГАНИЗОВАНИ СТРАТЕГ”

Ти си ученик који воли ред и план. Знаш како да распоредиш време и ретко паничиш. Прави си пример другима!

Највише Б - „КРЕАТИВНИ МАРЉИВКО”

Учиш на свој начин, волиш боје, цртеже и белешке. Мало се бринеш, али то те мотивише да будеш бољи.

Највише В - „МИНУТ ДО ДВАНАЕСТ”

Почињеш да учиш касно, али се увек некако снађеш. Можда је време да следећи пут почнеш раније.

Највише Г - „ОПУШТЕНИ ОПТИМИСТА”

Ти верујеш у срећу и у своју сналажљивост. Понекад то упали, али мало више учења би ти донело сјајне резултате!

„Бисери са часа -
смех који памтимо“

Математика

- „Нула је најтужнији број јер нема ништа.“

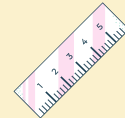
Српски језик

- “Јунак је главни лик романа јер се роман зове по њему.”

Биологија

“Срце куца да не бисмо заборавили да смо живи.”

Географија

“Пустиње су суве, јер нико не залива песак.”

Историја

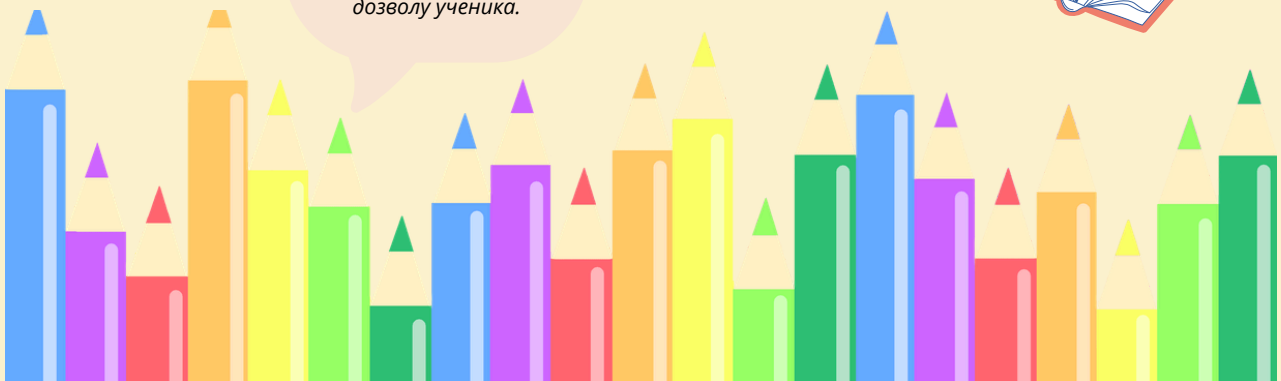
“Праисторија је време кад су људи живели пре него што су постали историјски.”

Физика

“Ако не би било гравитације, сви бисмо ишли у школу летећи.”

*Изјаве су
прикупљене
током наставе и
објављене уз
дозволу ученика.*

ХИМНА ШКОЛЕ

ТРИ ПЛАНИНЕ ВЕНАЦ ПЛЕТУ
ОКО КРШНОГ ЗАПЛАЊА
СЛАВЕ НАШУ ПРОШЛОСТ СВЕТУ
БРАНЕ НАША НАДАЊА

А У ЊЕМУ МОЈА ШКОЛА
КЛИЧЕ ЗНАЊУ ЧЕЛО ДИЖЕ
НОСИ ИМЕ ДВА СОКОЛА
И ПОБЕДЕ САМЕ НИЖЕ

ВИТКО И СВЕТА
ЗОВЕ СЕ ОНА,
ШКОЛА ХРАБРИХ
ШКОЛА ШАМПИОНА

ВРАТА СУ ЈОЈ ОТВОРЕНА
СВАКОГ ГОСТА РАДО ПРИМА
ВЕСЕЛА СУ ДЕЦА ЊЕНА
И ПОНОС ЈЕ ОНА СВИМА

ВИТКО И СВЕТА
ЗОВЕ СЕ ОНА,
ШКОЛА ХРАБРИХ
ШКОЛА ШАМПИОНА

Марина Кутина

Мали Вртоп

Тасковићи

Гркиња

Горњи Барбеш

Доње Драговље

Личје

Доњи Душник

Заплањска Топоница